

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. IV. Corollarium præsentis VIII. disquisitionis. In quo ostenditur, Martinum V. confirmando decreta Constantiensa, & declarando, quòd à Romano Pontifice appellare non liceat, positivè propugnâsse ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

columna & firmamentum veritatis, attribui *acephalico* Ecclesie Corpori hierarchico, neque adeo decretum emanans a tali hierarchico Corpore *acephalico* ullatenus dici potest Oecumenicum, ac munitum infallibilitatis caractere. Quandoquidem ergo Summus Pontifex Martinus V. Constantiensis *V. Sessionis* decretis non solum non accesserit, per authoritativam eorundem confirmationem, sed hæc, uti sequenti Corollario ostendetur, *implicitè* saltem, ac *virtualiter* reprobarit, ideo prorsus dicendum, ea Constantiensia decreta nullius esse roboris ac valoris.

S. IV.

Corollarium præsentis VIII.
Disquisitionis.

In quo ostenditur, Martinum V. confirmando decreta Constantiensia, & declarando, quod à Romano Pontifice appellare non liceat, *positivè* propugnasse superioritatem Pontificiam.

53. **E**manuel Schellstrate *præced. cap. 3.* ostendit, quod Martinus V. nunquam in auctoritatem recipere voluerit decreta Constantiensia *V. Sessionis*, quâ intellecta de superioritate Concilij, sed potius ea rejecerit, & quoties mentio de ijs facta est, ea à sese improbari, significaverit: nunc videndum est, an auctoritatem suam supra Concilium aliquo expresso testimonio comprobata esse, voluerit? In Dissertatione sua Antuerpiensi *cap. 3. circa suam* paucis verbis indicaverat Schellstrate, Martinum V. bis ostendisse, supremum sibi in rebus fidei iudicium competere. *Primo*, dum Concilio Constantiensis in publicis Sessionibus Decreta confirmatione sua indigere, monstravit. *Secundo*, dum in Consistorio publico de non appellando à supremo Iudice Romano Pontifice, Jesu Christi in terris Vicario, constitutionem edidit. Cùm autem D. Maymbourg aliqua hæc obiicere voluerit, & quædam monumenta huic spectantia, & nondum edita, tuncque Orbi Catholico hoc nostro tempore ignota ad manus meas pervenerint, rem eruditè gratissimam me facturum existimavi, si de singulis suis agerem, & quàm elatè Martinus V. auctoritatem supra Concilia exercuerit, exponerem.

54. Ut autem à confirmatione Martini V. incipiam, cùm ex ea validissimum argumentum desumi possit pro superioritate Pontificiâ, id ipsum debilitare conatus est D. Maymbourg *cap. 24.* asserens. Quod nunquam antiqua Ecclesia cognoverit aliam approbationem, aut confirmationem Conciliorum à Romanis Pontificibus factam, quàm consensum ipsorum, quem illi æquè ac alij (nimirum Episcopi) dare tenebantur. Dicit, se id alibi monstrasse, *cap. nimirum 17. ejusdem Tractatus historici*, ubi S. Sylvestri, Leonis Magni, & Martini I. verba adducit, ut probet, confirmationem nihil aliud esse, quàm sub-

scriptionem, aut suffragium à Romano Episcopo æquè, ac alijs Episcopis præbendum, ita ut in Martini V. potestate situm non fuerit, Decretis Constantiensibus assensum, seu suffragium suum denegare. Aliud quid addit Richerius in *historia Conciliorum Generalium lib. 2. cap. 4. §. 26.* ex Bulla Martini V. contra errores Joannis Wiclef. *Quæ*, inquit, *decimum tertium monumentum præceos auctoritatis Concilij supra Papam nobis exhibet, quoniam Martinus omnia & singula de Concilij consensu & approbatione gerit.*

Loquitur Richerius de Bulla Martini V. quæ incipit: *Inter cunctas Pastoralis officij sollicitudines*, quam Basileenses in sua compilatione Actis Constantiensibus subjecerunt, & reliqui subinde Conciliorum Collectores eodem modo post Sessionem XLV. ediderunt; unde plurimorum, & communis error irrepsit, quod hæc sit Bulla confirmatoria Martini V. de articulis Joannis Hus, & Hieronymi de Praga à Concilio Constantiensis damnatis. Verùm cùm sedulo hæc Martini Bullam pervolvissim, eamque pro hæreticæ pravitatis Inquisitoribus à Martino V. sacro approbante Concilio, editam fuisse, notâsem, censui, Bullam illam confirmatoriam non esse, nec post Acta Sessionis XLV. edi debuisse. Extât Bulla illa non solum omnibus Inquisitoribus inscripta, ut eam exhibet Philippus Labbeus in sua collectione, sed & alijs particularibus; ut habet *Tomus VIII. Diversorum Martini V. qui in Archivio Apostolico asservitur*, in quo eadem illa Bulla reperitur cum hoc titulo & subnotatione: *Martinus &c. Venerabilibus Fratribus Salzeburgensi, Gneznenf. & Pragensi Archiepiscopis, ac Olomucensi, Luthomusensi, Bambergensi, Misnensi, Pataviensi, Wratislaviensi, Ratisponensi, Cracoviensi, Poznaniensi, & Nitricensi Episcopis, nec non dilectis filijs electis, ac Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, per Salzeburgensem, Gneznensem, Pragensem, Olomucensem, Luthomusensem, Bambergensem, Misnensem, Pataviensem, Wratislaviensem, Ratisponensem, Cracoviensem, Poznaniensem, & Nitricensem Civitates & Dioceses, & alibi ubilibet constitutis, ad quos præsentis litteræ pervenerint, salutem, &c.* Inter cunctas Pastoralis curæ sollicitudines, quibus, &c. Datum Constantiæ octavo Kal. Martij anno primo. Reperitur quoque ibidem eum sequenti inscriptione: *Martinus &c. Venerabilibus Fratribus Cantuariensi, Eboracensi Archiepiscopis, ac Londoniensi, Rossensi, Cestrensi, Wintoniensi, Oxoniensi, Lincolnensi, Bathoniensi, Wellensi, Salesberienf, Wyngermensi, Herfordensi, Conventiensi, Lichfeldensi, Norwicensi, Eliensi, Menevensi, Asovensi, Laudavensi, Bavigorensi, Dunelmensi, Carlolenf, & Candidetase Episcopis, nec non dilectis filijs Inquisitoribus hæreticæ pravitatis per Cantuariensem, & Eboracensem provincias, ad quos præsentis litteræ pervenerint, salutem, &c.* Inter cunctas Pastoralis curæ sollicitudines, &c. Datum Constantiæ octavo Kal. Martij anno primo.

Ex varijs hujus Bullæ titulis constat imprimis, eam factam fuisse pro Inquisitoribus hæreticæ pravitatis in Polonia, Anglia, aliisque locis, ubi Wicleffi, & Hus, ac Hieronymi

mi Pragenſis hæreſes tanquam venena ſerpēbant: ut mirum non ſit, quòd Bulla, cū executoria eſſet, ſacro approbante Concilio, à Martino V. edita dicatur. Conſtat ſecundò, editam fuiſſe non poſt finem Concilij, ut communiter ex eo creditur, quòd poſt Sèſſionem XLV. legatur, ſed 8. Kal. Martij, anno Pontificatùs Martini primo, dum Concilium nondum Sèſſionem XLIII. celebràrat, ut inter Sèſſionem XLII. quæ 28. Decembris anno 1417. & Sèſſionem XLIII. 21. Martij anno 1418. celebratæ ſunt, collocanda ſit: 2. enim Kalendæ Martij, quæ in diem 22. Februarij incidunt, inter utrumque diem, quibus Sèſſiones XLII. & XLIII. habitæ fuerunt, mediæ ſunt.

Cùm autem ex hac obſervatione manifeſtum fiat, Bullam Martini V. confirmatoriam in Actis deſiderari, opportunè omninò accidit, quòd pervolvens proximis hiſce diebus Regeſtum Variorum Martini, aliud quærendo, aliud repererim. Incidi namque præter ſpem omnem in Bullam Martini longè à ſuperiori diverſam, utpote quæ incipit: *Martinus &c. Ad perpetuam rei memoriam. In eminentis Apoſtolicæ dignitatis ſpeculâ ſupermi diſpoſitione conſtituti, inter ſollicitudines alias innumerabiles noſtris humeris incumbentes, aſiduâ curâ revolvimus, & in votis noſtris gerimus deſiderantes, ut fides Catholica, quæ Chriſtiana Religionis firmiſſimum eſt fundamentum, noſtris proſpèctur temporibus, ac à contagioſis hæreticorum dogmatibus, quibus illam quaſi tenebroſi ſumi caligine obſcurare fatagunt, conſervetur, hæreſis quæ pravitatis de ſinibus fidelium extirpetur, &c.* Præmittit illa Bullâ Martinus V. quæ contra errores Joannis Wicleff, & Hus, ac Hieronymi de Praga à Joanne XXIII. in Concilio Romano anno Pontificatùs ejus tertio decreta fuerant, duasque conſtitutiones ejuſdem Joannis, quarum una à Labbeo edita eſt Tomo XI. Conciliorum, altera hucſque lucem non vidit, exhibet: deinde ſtatuta Conſtantienſis Concilij circa propoſitiones Wicleff & Hus, nec non errorem Bohemorum de communionè ſub duplici ſpecie de verbo ad verbum infeſcit: *Nos igitur declarationes, decreta, diſſinitiones, reprobationes, mandata, inhibitiones, ſtatuta, nec non & condemnationes, & ſententias ſupraſcripta rata habentes, & grata, illaque authoritatè Apoſtolicâ ex certâ ſcientiâ tenore præſentium confirmantes, & præſentis ſcripti patrocinio communitentes, ſuppletis quoque omnes deſectus, ſi qui forſan, propter ſolennitates Iuris in procedendo non ſervatas, intervenerint in eiſdem, volumus etiam, & eadem authoritate decernimus, quòd declarationes, diſſinitiones, reprobationes, mandata, inhibitiones, ſtatuta, nec non condemnationes, & ſententias, præſerta plenam vim, plenamque robur, & vigorem per omnia habeant, & ad ea ubilibet probanda hæ noſtra litteræ plenè ſufficiant, quandoocumque eas ſive in iudicio, ſive alibi exhiberi contigerit, vel oſtendi. Nulli ergo, &c. Noſtræ approbationis, ratificationis, communionis, ſuppletionis, voluntatis, & inſtitutionis infringere, &c. Si quis, &c. Datum Conſtantiæ 8. Kal. Martij, anno primo.*

Atque hæc eſt Bulla Martini V. confirmatoria, quæ hætenus typis deſcripta non fuit, omneſque noſtri ſæculi peritos in hunc uſque diem latuit, ex qua non ſolum reſutantur, quæ Richerius objecit, ſed quæ & ipſe D. Maymbourg ſuperius de confirmatione Pontificiâ ſcripſit. Ut enim à Richerio incipiam, edita eſt hæc Bulla à Martino V. octavo Kal. Martij, dum litteras executoriales ad Inquiſitores hæreticæ pravitatis ſuprà memoratas eodem die tranſmitteret. Edidit autem Martinus hanc Bullam nomine proprio, nulla Concilij mentione factâ, quòd per illam Romani, & Conſtantienſis Conciliorum contra hæreticos ſtatuta authoritatè Apoſtolicâ confirmaret, adeò, ut ex verâ Bulla confirmatoriâ non habeatur monumentum præceos authoritatis Concilij ſupra Papam, ſed potiùs contrarium, authoritatis nimirum Pontificiæ ſupra Concilium: ad Superiorem enim ſpectat approbare, ratificare, confirmare, communicare decreta, & ſupplere deſectus inferiorum, prout Martinus V. hæc Bullâ ſe de Decretis Patrum Conſtantienſium facere, in terminis aſſerit. Et hinc quoque patet, quid dicendum ſit de obſervatione D. Maymbourg, quâ confirmationem Pontificiâ cæterorum Epiſcoporum ſubſcriptionibus æquiparare non dubitavit, & huic antiquorum traditionem conſonam eſſe, allerere auſus fuit.

Quàm injurioſa namque ſit Sedi Apoſtolicæ authoritatis ejus interpretatio; quàm aliena à mente Eccleſiæ hæc ſupremæ Pontificiæ confirmationis enervatio; non ex uno, ſed ex pluribus antiquitatis monumentis, quæ ab ipſo D. Maymbourg adferuntur, probari poſſent. Non ſic enim judicârunt Epiſcopi Concilij Arelatenſis primi, quando ſtatutum de uno Paſchatis die ubique terrarum obſervando ad Sylveſtrum I. Romanum Pontificem retulerunt, ut iudicio ipſius probatum per majores Romani Imperij Diæceſes publicaretur. Non ſic tenuerunt ſextenti triginta Orientales Epiſcopi Chalcedone congregati, quando Canonem 28. de ſecundo honoris gradu Sedi Conſtantinopolitana tribuendo ad Leonem I. retulerunt, ut illum authoritatè Apoſtolicâ probarer, & tanquam Caput membrorum ſtatutâ confirmaret, ac roboraret. Neque ſic de authoritate ſua judicavit Leo, & re, & nomine Magnus, dum ſolus Canon 28. Chalcedonenſi obſtitit, eumque, quia authoritatè Apoſtolicâ ſtatutus non fuerat, rejecit, & nullius roboris eſſe, monſtravit. Hæc erat de authoritatè Sedis Apoſtolicæ circa Synodicorum Decretorum confirmationem traditio venerandæ Antiquitatis, hæc conſtans & indubitata ſententia religioſæ poſteritatis.

Ut enim omnittam ſacroſanctum Tridentinum Concilium; quod Antiquorum veſtigij inſiſtens, Acta ſua ad Romanum Pontificem tanquam ſupremum Eccleſiæ Iudicem retulit; ad ipſum Conſtantienſe Concilium accedo; quòd poſt trium Obedientiarum unionem ſignificavit, Romanum Pontificem adſtringi non potuiſſe Decretis in materia fidei à ſe editis, niſi poſtquam illa ſupremâ ſua Sedis authoritatè.

thoritate approbasset. Cùm enim Patres Constantienses *Sessione XL.* ederent professionem fidei, quam Romani Pontifices juxta antiquam consuetudinem, ante coronationem emitterent, inter omnia Concilia Generalia, quæ Decreta in materia fidei per totam Ecclesiam recepta ediderant, unum Constantiense omiserunt, cùm tamen plura de fide, quàm ul- lum aliud Concilium statuisset: quâ re Patres Constantienses innuere voluerunt, se futurum Pontificem astringere non potuisse ad Decreta fidei in Concilio statuta, nisi Sedis Apostolicæ judicio fuissent prius confirmata. Ne autem quisquam de Decretis Constantiensibus in materia fidei editis dubitaret, electus à tribus Obediens in Summum Pontificem Martinus V. voluit post Sessionem *XLII.* Decreta fidei autoritate suâ Apostolicâ comprobare; prout fecit Bullâ confirmatoriâ superius memoratâ. Illa, inquit, *autoritate Apostolicâ ex certâ scientiâ præsentium tenore confirmantes, & præsentis scripti patrocinio communientes, supple- tes quoque omnes defectus, si qui forsitan propter solennitates iuris in procedendo non servatas, interven- erint in eisdem.* Et postquam Martinus solâ autoritate Pontificiâ hoc modo Decreta Con- stantiensia in materia fidei probaverat, tunc nomine suo, consentiente Concilio, Decreta à Concilio edita, & à se probata ad cunctos hæreticæ pravitatis Inquisitores transmisit, ut juxta illorum tenorem, contra Wicleffitas, & Hussitas agerent: quod nihil planè contra su- perioritatem Pontificiam facit.

61. Ne autem ullum omninò dubium restet de mente Martini V. circa autoritatem Pontificis supra Concilium, ad jungenda sunt, quæ occa- sione Polonorum in Consistorio publico de non appellando à Sedis Apostolicæ judicio, statuit. Utque res tota à sua origine repeta- tur, cùm Concilium *Sessione XIII.* elegisset Commissarios tam ex Collegio Cardinalium, quàm ex Nationibus ad audiendum & examinandum causas hæresum, & errorum in fide Catholica, & moribus, undecumque habuissent, & haberent originem; accidit, quòd Regis Poloniae Lega- tus Nicolaus Gneznenfis Archiepiscopus acce- ptum à Doctoribus, & Studiosis Parisiensibus libellum famosum, quem Ioannes à Falckenberg in *Wladislaum Regem, & in omne Polonum nomen conscripserat,* ad deputatos Judices detulerit, Authorem in tetrum carcerem includi fecerit, & à Iudicibus Constantiensis Concilij libel- lum cum omni debita solennitate, & maturi- tate damnari curaverit. Antequàm itaque Martinus V. in Pontificem eligeretur, singu- larè Nationes, & sacrum Cardinalium Colle- gium seorsim concluderant, ordinaverantque, quòd dictus libellus, tanquam hæreticus in *Sessione publica per sacrosanctum Concilium Constantiense publicè damnaretur, seu dam- natus nuntiaretur, unde post electionem Mar- tini V. aliquoties insisterunt pro publica istius libelli condemnatione. Ubi autem vide- runt, à Martino V. 8. Kal. Martij, seu die 22. Februarij anno 1418. hæreses Ioannis Wicleff, & Ioannis Hus, ac Bohemorum de commu- nione sub duplici specie proscripitas, ac de ijs*

duntaxat ad Episcopos Poloniae, aliosque hæ- reticæ pravitatis Inquisitores literas datas fuisse, verisimile est, eos nondum quidem ap- pellasse, sed de appellando ad futurum Con- cilium cum pluribus locutos fuisse, idque ad Martini V. aures pervenisse. Hæc autem oc- casione idem Pontifex Decretum edidit de non appellando à Romano Pontifice, de quo audiendus est Ioannis Gerlonius in *Dialogo Apologetico pro Constantiensi Concilio,* qui appella- tionis Polonorum meminit, quasi jam inter- jecta fuisset: *Pro parte Dominorum Polonorum interjecta est tandem appellatio ad futurum Con- cilium. Cui appellatiioni cum respondendum esset, lata est, ut dicitur, in Consistorio Generali & publi- co, quòd ultimò Constantiæ celebratum est, minuta quadam sub forma Bullæ... continebaturque, in nullo casu licere, appellationem à Papa facere, nec ejus judicium in causa fidei declinare. Quæ hæc ad- fert Ioannes Gerlonius ex aliorum relatione in Tractatu suo; Quomodo, & an liceat à Sum- mo Pontifice appellare, seu ejus judicium declinare? tanquam rem sibi compertam, & indubitam exhibet. Absolutè enim affirmat, quòd Mar- tinus V. in sua constitutione: Ad perpetuam rei memoriam, factâ, & promulgatâ in Consistorio generali celebrato Constantiæ 6. Idus Martij, Pontificatus sui anno primo decreverit: Nihil fas est, à supremo Iudice, videlicet Apostolicâ Sede, seu Romano Pontifice Iesu Christi Vicario in terris appellare, aut illius judicium in causis fidei (que tanquam majores ad ipsum, & Sedem Apostolicam deferenda sunt) declinare.*

Testatur Joannes Gerlonius in eodem illo tractatu, Decretum hoc occasione Polo- norum editum fuisse, & ipse D. Maymbourg *cap. 24.* illud occasione Appellationis ab ijs- dem Oratoribus interpolatæ, prodijisse affirmat, ut Martinus V. neque clariùs, neque expre- ssiùs mentem suam de Sedis Apostolicæ supra Concilium autoritate exponere poterit: id quod adeò manifestum fit ex verbis Mar- tini V. à Gerlonio allatis, ut hæc Authori nos- tro aqua hælerit, & cùm ad pleraque à me allata respondere conatus fuerit, ad Decretum illud se nihil habere, quod opponeret, re ip- sâ significavit. Quamvis enim Auctor noster fingat, facilem esse responsionem, dicatque: *Facillimè responderi potest, dicendo id, quòd centies responsum est; & cui contradici nequit, quòd hæc, & similia verba intelligi debeant de omnibus Eccle- sijs particulariter sumptis, de omnibus Episcopis, Archiepiscopis, Metropolitanis, Primatibus, Patri- archis, à quorum judicio ad Romanum Pontificem appellare licet, ita, ut nemini appellare permissum sit ad judicium alicujus ex ipsis à sententia Romani Pontificis, qui ipsorum superior est, non quidem, quando adunati sunt in Concilio, & universalem Eccle- siam representant, sed quando particulariter sa- mantur.* Hæc tamen responsio adeò infirma est, ut Lector non nisi oculis indigeat, ad fal- sitatem illius ex Actis Concilij detegendam. Non enim agebatur à Legatis Poloniae de Episcopis particulatim sumptis, sed in Concilio adunatis. Appellare volebant non ad Patriar- chas, Primates, Metropolitanos, & Episcopos toto orbe dispersos, sed in Concilio Universi- tali

fali congregatos. Cùm autem horum occasione editum fuerit à Martino V. Decretum de non appellando à Romano Pontificis iudicio, ut ipse D. Maymbourg fateretur, quâ ratione negare potest, supradicto Martini Decreto prohibitam fuisse appellationem ad Generale Concilium?

Verba illius Pontificis nimis manifesta sunt, quàm ut in dubium revocari possint: Nullus est, à supremo iudice, videlicet Apostolica Sede, seu Romano Pontifice seu Christi Vicario in terris appellare. Appellationem à Romano Pontifice interdicit Martinus V. & rationem quoque adjungit, quòd nimirum Pontifex sit Jesu Christi in terris Vicarius, adeoque Divinitus ovili Ecclesiæ præpositus, & supremus, ut vocaribidem, iudex constitutus. Hæc sunt verba, quibus clara desiderari non possunt, & quæ aded Joannis Gersonij scriptis adversa sunt, ut erroris ea convincerent, ac Authorem in interpretandis Sessionis V. Decretis longè à Martini V. mente huculque alienum fuisse, monstrarint. Neque id latuit Gersonium, qui Tractatum: *Quomodo, & an liceat à Summo Pontifice appellare?* contra Martini constitutionem edidit, & Decretum illud Pontificium ex adverso cum Synodalibus constitutionibus anno 1416. sexto Aprilis Constantiæ editis pugnare, totis viribus probare contendit.

Cùm autem Synodales constitutiones illæ, sint ipsa duo priora Decreta Sess. V. de potestate Ecclesiastica sine communi deliberatione, contra protestantibus Cardinalibus, & Regis Galliæ Oratoribus, edita, & Ioannes Gersonius ea de superioritate Concilij intellecta, per Martini V. constitutionem infirmata fuisse, clarius probaverit, quàm ut ipse D. Maymbourg id pertinaciter negare ausus sit, adjungit Author iste: *Quòd si D. Schelstrate, his non obstantibus, velit, quòd Martinus V. hæc constitutione condemnet, & absolute prohibeat omnem appellationem ad Universale Concilium, respondebitur ipsi sine ulla difficultate, quòd etiam si ita esset, constitutio illa nullam vim fortiretur, quia facta non fuit Conciliariter, neque sacro approbante Concilio, neque cum consensu Ecclesiæ, quæ nunquam voluit, in omni casu prohibitam esse appellationem à Papa ad Concilium. Verùm quam vanum sit hoc effugium, vel me tacente, quisque facile percipiet. Constitutio illa, inquit D. Maymbourg, facta non est Conciliariter, neque sacro approbante Concilio. Sed quid inde? Sequiturne ex eo, constitutionem illam à Martino V. factam non fuisse, vel Decreta Sessionis V. ab eo non fuisse reprobata? Constitutio in Consistorio publico die 2. Martij anno 1416. præsentibus Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, à Martino V. Constantiæ edita fuit, cùm omnes Patres in eadem Civitate aderant, qui in nulla ex sequentibus Sessionibus se Martini Decreto opposuerunt, quin potius illud ipsum Actis Sessionis XLV. inserti passi sunt. Cùm enim Sessione XLV. finis imponendus esset Concilio, & Oratores vidissent, nihil circa damnationem libri Ioannis à Falckenberg ibidem publicandum fore, rem novam Legati Regis ausi sunt, inquit Martinus Cromerus Warmiænsis Episcopus lib. 18. de gestis*

Polonorum, ad futurum Concilium, quod in decimum annum indicetur, provocarunt. Agunt de hæc appellatione Acta Concilij tam edita, quàm inedita, omnium autem fulsimum Protonotarij Constantiensis Concilij in compilatione à se facta, in qua referunt, quòd, cùm nonnulli multum dicerent, & tumultum facerent, Martinus V. imposto omnibus silentio, dixerit respondendo ad prædicta, quòd omnia, & singula Decreta Constantiensis Concilij approbata, & ratificata, quæ in materia fidei Conciliariter statuta erant, non autem aliter, neq. alio modo. Quo responso prudentissimus ille Pontifex, ut ostendimus supra, significabat, quænam Decreta confirmabat, quæ autoritate Apostolicâ probare volebat. Ac de Decreto inprimis contra propositionem Joannis Parvi Constantiæ edito, quòd Martinus in Bullâ suâ confirmatoriâ omiserat, & contra quod Ioannes à Falckenberg in famoso suo libello aperte sentire vilus erat, satis, superque ostendit, illud ipsum à se probari, ac confirmari, quia Conciliariter in materia fidei conclusum, determinatum, & statutum erat. De ipso autem libello non solum hæc crudelissimâ hæresi, sed multis quoque alijs erroribus referto, ob quos sacrum Cardinalium Collegium, & omnes Nationes illum damnarant, & in Sessione publicâ damnandum statuerant, clarè ostendit, sese Decretum Nationum, & Collegij Cardinalium noluisse in auctoritatem admittere. Unde cùm Paulus Voladimirius unus ex Oratoribus Polonis vellet prosequi appellationem, eamque ex quadam cedula legere cepisset, fuit ipsi per D. Augustinum de Lance Fiscalem & Advocatum Consistorialem de mandato Domini nostri Papæ, ut idem Augustinus asseruit, ibidem coram eodem Domino nostro stanti impostum silentium sub pæna excommunicationis, quo quidem silentio imposto, idem Paulus tacuit &c. Hæc ipsius Constantiensis Concilij Protonotarij in Actis publicis, ex quibus inprimis patet, Martinum V. se superiorem ostendisse Collegio Cardinalium, & cunctis Nationibus, sanctum Constantiense Concilium integranibus. Secundò patet, se superiorem fecisse Patribus non solum seorsim, sive Nationaliter, & extra Sessionem publicam, sed etiam simpliciter, sive in Sessione Conciliariter statuentibus: Martinus enim appellationem à Sedis Apostolicæ iudicio ad Concilium Universale prohibens, ne quidem iudicio conciliariter se subiectum ostendit, quinimò, teste Gersonio, Romanum Pontificem pro supremo in materijs fidei iudice, à quo ad Concilium Universale appellare non licet, palàm asseruit. Unde Sessione XLV. Polonis appellationem à iudicio suo ad futurum Concilium interponere volentibus non solum obstitit, sed quod caput est, in ipso Constantiensi Concilio, in Sessione publica, coram sacro Cardinalium Collegio, & cunctis Nationibus appellationem Polonorum reprobavit, & silentium ipsi sub pæna excommunicationis imposuit, & prætermisâ damnatione libelli Ioannis à Falckenberg, finem Constantiensi Concilio, quod post triam Obedientiarum unionem universale evaserat, imposuit.

65. Quodd itaque Martinus V. à tribus Obedientiis in legitimum Pontificem electus, nonquam approbavit Decreta *Sess. V.* de superioritate Concilij intellecta, sed ea illo sensu improbavit, ac infirmavit, colligitur ex Actis & Gestis Concilij, quorum fidem in dubium revocare non licet, & probatur ex Scriptore coetaneo Ioanne Gersone, cujus testimonium Ecclesie Gallicanae suspectum esse nequit. Ex hoc enim Authore toties à D. Maymbourg laudato, toties Sedis Apostolicæ authoritati opposito, constat, quodd Martinus V. declarans, illicitum esse à Sedis Apostolicæ iudicio appellare, improbavit Decreta *Sess. V.* de superioritate Concilij intellecta. Probat id Gersonius in Tractatu, *An, & quomodo appellare liceat?* ubi Decretum Martini *de non appellando*, hanc ob causam totis viribus impugnat. Cæterum non Concilij, sed Sedis Apostolicæ authoritas suprema est in terris, utpote ad quam etiam à Concilij appellare, teste Gelasio I. semper permissum fuit, & à quâ ne quidem ad Concilium, teste Martino V. appellare unquam licebit. Romanus igitur Pontifex tanquam supremus Ecclesie Iudex potestatem habet, supra quam in terris Christus Dominus nullam aliam constituit. Hæc Martini V. mens est, hoc iudicium, hæc sententia, Actis ipsis inserta: ita ut, si Concilium Constantiense, juxta interpretationem Basiliensium, hætenus fuerit Ecclesie Gallicanae Palladium, juxta sensum Martini V. futurum sit supremae authoritatis Apostolicæ præsidium & propugnaculum.

J. V.

Corollarium finale totius presentis Articuli.

66. EX dictis inferitur; Quo in sensu habenda sit secunda Cleri Gallicani propositio in initio presentis articuli relata. Nam primò, dum Cleri Gallicani declaratio fatetur: *Apostolicæ Sedi, ac Petri Successoribus Christi Vicariis rerum spiritualium plenam inesse potestatem, disquirere hinc licet, quomodo hæc Christi vicariæ potestatis plenitudo subsistat, nisi dicatur protendi super quocunque Morali ad regnum caelorum ordinabili? In ejusmodi autem moralitatis indefinitâ sphaerâ nunquid sunt etiam decreta Conciliaria, siquidem moralia sint, etiam post sui ex authorizatione Pontificiæ confirmationem, secundum rerum exigentias mutabilia, si verò sint dogmatica, eatenus post sui ex caractere Pontificiæ authorizationis confirmationem obtinent consummatæ in fide infallibilitatis, Primam adeò Veritatem authoritativè applicantis certitudinem, ut ipse etiam Pontifex ob ejusdem Primæ Veritatis eisdem taliter applicatæ, summam reverentiam teneatur ad eorum assensum: at tam è antecedenter ad eorum ex Pontificiæ authorizationis accessu confirmationem, noscitur in eo adhuc versari statu, ut super ejusmodi Conciliaribus decretis comprobandis adhuc protendatur Pontificiæ authoritas, atque*

ex hac super quocunque ad regnum caelorum in terris ordinabile Morale protensione mensuranda est illa Vicariæ Christi in Summo Pontifice potestatis plenitudo, quam ipse etiam Clerus Gallicanus est professus, haud profectò substitutam, nisi protenderetur super omni Conciliari decreto. Ex vi cujus adeò protensionis non Concilij supra Papam, sed hujus supra Concilium quâ acephalicè spectatum, superioritas asserenda est.

67. Secundò Clerus Gallicanus in prædictâ declaratione sua Synodum Constantiensem vocitans Oecumenicam, rogatur ut edoceat nos, quem Synodus illa fuerit à Christo sortita characterem in statu illo, quo contrarium se exhibuisset erga supremam Papæ etiam futuram authoritatem, dum cæteroque pro statu *IV. ac V. Sessionis*, nonnisi dubium ac incertum Pontificem habuerat? Si expendatur totum Evangelium, præcipuè *18. Matthæi caput*, nullus reperiri potest apex, per quem norma Oecumenici Concilij constitui valeat, nisi ex Christi nomine Vicario, Apostolicoque adeò caractere soli Papæ extra Concilium proprio, nec intrâ Concilium quoque aggregatis Ecclesie Præsulibus promisso, nisi isti sub Christi nomine Vicario, Papatûs proprio, sint aggregati. Quo fundamento sic constituto, quâ ratione dicere licet, Constantiensia *IV. ac V. Sessionis* decreta fuisse Oecumenica, nisi materialiter ac dispositivè, quatenus habebant ordinem tendentiæ ad certum Papam, mediante Synodo illâ in hanc finem institutâ, obtinendum, ex quo character Oecumenicus accederet illis decretis. At in ordine ad hunc characterem oppositus fuit obex manifestus, si decreta illa ultra ordinem extirpandi schismatis, certique Papæ Ecclesie sanctæ præficiendi, extendentur supra futurum indubitatum Pontificem. Sub cujusmodi adeò ad schismatis tempus coarctatione, atque ad certum Papam sufficiens ordine, Concilium Constantiense, quamdiu intrâ hos subsistebat limites, poterat quasi materialiter ac dispositivè dici Oecumenicum. At sub illa supra certum Papam protensione, præallegata de Conciliorum Generalium authoritate decreta, neque à Sede Apostolicâ esse comprobata, neque Romanorum Pontificum, ac totius Ecclesie usu confirmata, neque ab Ecclesia perpetuâ religione custodita, sed econtrario potius reprobatâ fuisse, constat ex fundamentis antehac deductis, in vi quorum Gallicana Ecclesia immeritò videtur improbare illos, qui eorundem decretorum, quasi dubiæ sint authoritatis, ac minus approbatæ, robur infringunt, quatenus ultra tempus schismatis erga certum etiam, ac indubitatum Papam protenduntur, sub aperta etiam contradictione adversus Regem Gallie, ejusque Oratores intrâ Florentinum sub Eugenio IV. & Lateranense sub Leone X. celebrata Concilia professos, Papam Synodo etiam Generali acephalicè spectatâ superiorem esse; velut in antecedentibus ostensum fuit.

FINIS ARTICULI SECUNDI.